

Ο κατηγορούμενος ώδηγήθη ενώπιον του Δικαστηρίου. Ήταν ένας νέος μόλις είκοσι ετών ονομαζόμενος Λουδοβίκος Πιλά, φοιτητής της Νομικής, με παρουσιαστικό συμπλαθητικό, έξυπνο και σοβαρό.

ΓΑΛΛΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟΥ ΖΑΝ ΝΤΕ ΛΑ ΧΙΡ

Παρήλασαν βυτερα έβδομηντα πέντε μάστιγες, άπ' τούς οποίους οι έβδομηντα της υπερασπίσεως. Κατέθεσαν δέ όλοι ότι ο Λουδοβίκος Πιλά ήταν νέος υποδειγματικής διαγωγής, ότι όλοι τον εκτιμούσαν και τον αγαπούσαν στην επαρχία του, ενώ, αντίθετως, ο πατέρας του, ο Αντώνιος Πιλάς, έδειχνε πάντα χαρακτηριστικά άνοιωσαν, δύστροπο και παράφορο μέχρι τρέλλας. Πολλοί υλάστα έξέφρασαν άμφιβολίες και για την ικεότητά του.

Όταν έτελείωσαν οι μάρτυρες, ο πρόεδρος εκάλισε τον κατηγορούμενο :

—Κατηγορούμενε, έχεις τίποτε να προσθέσης ; του είπε.
 'Ο Λουδοβίκος Πιλάς σηκώθηκε, άφρός, με ύφος θλιμμένο, άλλ' άπρασσιτικό. Με τά μάτια καρφωμένα στους ένόρκους, χωρίς καμιά χειρονομία, έμύλησε με φωνή σταθερή, που μόνο προς τό τέλος της άπολογίας τον τρεμούλιασε.

—Μάλιστα, κύριε Πρόεδρε, είπε. Θα διηγηθώ κ' εγώ, άπλά και ειλικρινά, τά γεγονότα που μ' έφεραν εδώ, σ' αυτή τη θέση.
 »Κύριοι ένορκοι, να πώς έγινε ή υπόθεση : Τό Σάββατο, στις 2 Αύγουστου, στις πέντε τό άπόγευμα, βρισκόμουν μαζί με τον πατέρα μου στη μεγάλη αίλα του πύργου του Πεντρανό. Διαβάζαμε ό καθένας την εφημερίδα του. Άξαφνα άνοιξε ή πόρτα και μπήκε μέσα ένας άνηθοπος ρουταρός, κουρελιώτης, ζουτσιάνοντας άπ' τό ένα πόδι, με θλιμμένο ύφος άρρωτότου και πενσιαιμένου. Έπήγε στον πατέρα μου και του είπε :

—Δέν με γνωρίζεις ;
 »—Όχι ! είπε με τροχίτητα ο πατέρας μου.
 »—Είμαι ό άδελφός σου ό Γιάννης...

»Τότε εγώ θυμήθηκα τό θείο μου, που τόσο μ' άγαπούσε σαν ήμουν παιδί και που τον θεωρούσα πεθαμένο. Μ' ένα αυθόρμητο λοιπόν κίνημα έτρεξα να πέσω στην άγκαλιά του. Μά ο πατέρας μου μ' έσταμάτησε άπότομα, καθώς περνούσα κοντά του, και μ' έσπρωξε προς τά πίσω. Προχώρησε ύστερα προς τό θείο μου και τουπε, δείχνοντάς του την πόρτα :

»—Έξω !...
 »'Ο θεός μου έβαλε τά κλάματα και ζουτσιάνοντας, θλιμμένος, πονεμένος, τούάηξε προς την πόρτα. Μά εγώ τον έπιασα από τό χέρι, του είπα να περιμένη λίγο και παραζάλεσα στον πατέρα μου να λησιμονήσει τις άφοριμές του μίσους έναντίον του άδελφού του, ύφοριμές που δέν τις ήξερα άκόμα. Μά ο πατέρας μου, κατασιφιάζοντας άγρια, μ' έρώτησε μ' ένα περιφρονητικό ύφος, γιατί άνακατεύομουν εγώ σ' αυτές τις δουλειές.

»Κύριοι ένορκοι, ήμουν είκοσι χρόνον, δέν ήμουν πειά παιδί και αγαπούσα τό θείο μου, όσο έστρεμα τον πατέρα μου. Έπήρα λοιπόν στάσι εύλαθι, αλλά άπορασιωτική, και με τη μεγαλύτερη μετριόπλθεια έθύησα στον πατέρα μου ότι ο θεός μου άλλοτε έκανε στην οικογένειά μας πλούσια δώρα, του έθύησα την άγάπη που έδειχνε προς έμένα και τις άδερφές μου. »Αν κατούν τον βρήκε ή δυστυχία, έπρεπε να τον βοηθήσουμε και να τον περιθάλψουμε. Από λεπτότητα δέν έθύησα στον πατέρα μου ότι ο θεός μου, όπως ήξερε καλά, τουχε προσφέρει άλλοτε πολλές και μεγάλες οικονομικές ενδουλεύσεις.

»—Πατέρα μου, του είπα τέλος, μην τον δέχεσαι τον άδερφό σου στον σπίτι σου, άφοι διατηρείς έναντίον του τόση αντιπάθεια, που τίποτε δέν μπορεί να τη νικήση. Μά τουλάξιτον δός του να φάη, δός του να ντυθή, να μίν περπατάη μ' αυτά τά κουρελία, δός του τά μέσα να αγοράση να βγάλή τό ψωμί του. Δέν θυμάσαι πόσες φορές εγώ κ' ή άδερφές μου εφάγαμε στο σπίτι του ;

»'Ο πατέρας μου δέν άπάντησε. Τό πρόσωπό του ήταν άγριεμένο, όπως τις στιγμές του φοβερότερου θυμού του. Τά μάτια του έβγαζαν φλόγες κ' εδάγκανε τά χείλη του, ώσπου έβγαζαν αίμα. Έγύρισε τέλος προς έμένα, μ' έροβήρισε με μία χειρονομία κ' ύστερα έδειξε πάλι στον άδερφό του την πόρτα :

»—Έξω ! έμουύρισε.
 »—Άσφί με, λοιπόν, Λουδοβίκε, να φύγω, μου είπε τότε ο θεός μου. 'Ο πατέρας σου, τό βλέπω καλά, δέν θα με συγχωρήση ποτέ γιατί τον κατηγορήσα για τη σκληρότητά του προς τη γυναίκα του, την άτυχη μητέρα σου, που με τη βαναυσότητά του την έσπρωξε στον τάφο... Άντίο, Λουδοβίκε !

»Και ό ταλαίπωρος έτράβηξε προς την πόρτα. Έκλαιγα από λύπη, από άδυναμία και από οίκτο. Έπεσα στα πόδια του πατέρα μου και τον παρακαλούσα να μη φωνη άπάνθρωπος. Μ' έμπάτισε... Τότε κ' εγώ, θυμωμένος, έπήρα από τό χέρι τό θείο μου, άποφασισμένος να μίν ξαναπατήσω τό πόδι μου σ' εκείνο τό σπίτι — στο σπίτι μου — και διευνήθηκα κ' εγώ προς την πόρτα. 'Ο πατέρας μου ώρηψε έναντίον μου, μ' άρπασε άπ' την άγκαλιά του άδερφού του και, καθώς ήταν πολύ ψηλός και πολύ γερός άντρας, με μία σπρωξιά μ' έπέταξε στην άλλη άκρη της αίλας. Σηκώθηκα πάλι άπάνω μανιασμένος κ' έτρεξα ν' ακολουθήσω τό θείο μου, που βρισκόταν κιάλας στο κατώφλι. Μά ο πατέρας μου μουρμούξε ένα φοβερό βλέμμα, έτρεξε κοντά μου, μ' έπιασε, με χτύπησε στο πρόσωπο και μ' όλο τον άγωνα που έκανα για να του ξεφύγω, μ' έδεσε με μερικά χοντρά σκοινιά πάνω στο τραπέζι. Άφριζε από τό θυμό του, ποτέ μου άλλοτε δέν τον είχα ιδη σέ τέτοια λύσσα. Ένόμισα ώστόσο πως μία πού μ' έδεσε, θα μ' άφηνε πειά σέ καμιά γωνιά της αίλας και εφώνασα στό θείο μου :

»—Σέ λίγο θάρθω να σε βρω, θείο μου ! Σ' αγαπώ τώρα περισσότερο από κάθε άλλη φορά. Σου υπόσχομαι πως θάρθω να σε ξαναύρω και θα ξεπλύνω τά κρώματα του...

»Τότε ο πατέρας μου έβγαλε μία φοβερή κραυγή και σαν τρέλλος μ' έσώκωσε στα χέρια του και βγήκε από τον πύργο τρέχοντας...

»Κύριοι ένορκοι, έκάτο βήματα μακριά άπ' τον πύργο βρισκεται ένα βαθύ χαντάκι, τό οποίο τά νερά της βροχής είχαν μεταβάλει σέ θορυβώδη και όμηρικώτατο χειμάρα. 'Ο πατέρας μου, λοιπόν, σηκώνοντάς με στον ώμο του, έπήγανε τρέχοντας προς αυτόν τον χειμάρα. Μία τρομερή άστραπή εφώτισε τότε τό μυαλό μου κ' ό ίδιος φόβος του κινδύνου, που με άπειλούσε, επανέφερε στην ψυχή μου την ήρεμία... 'Ημουν κατά τέτοον τρόπο δεμένος, με τά χέρια στανωμένα στο στήθος, ώστε τό άριστερό μου χέρι έμπαινε έλεύθερα στην τσέπη του κυνηγετικού σακκαλιού μου. Θυμήθηκα λοιπόν πως σ' αυτή την τσέπη είχα ένα πιστόλι. Σιγά, με τά μάτια καρφωμένα στο πρόσωπο του πατέρα μου, πού δέν ήταν πειά στα λογικά του, έπήρα τό πιστόλι από την τσέπη και σιγά-σιγά τό έπιασα στο δεξί μου χέρι :

»—Αν, είπα με ψυχραιμία μέσα μου, ο πατέρας μου θέληση να με πετάξη από τη γέφυρα μέσα στο χαντάκι, θα πυροβολήσω και θα τον σκοτώσω...

»Την ίδια στιγμή ο πατέρας μου έφτανε μπροστά στο χαντάκι. Έπήγε στη γέφυρα, εστάθηκε στην άκρη, με έσώκωσε δυνατά στα δύο του χέρια και μ' έκούνησε στον άέρα, για να με πετάξη κάτω στο χαντάκι. Στη στιγμή τότε έτράβηξα τό πιστόλι κ' έτυροβόλησα...»

»Υπόφοροι ψήφιστοι άκούστηκαν στην αίθουσα του δικαστηρίου. Πολλοί έκλαιγαν. 'Ο κατηγορούμενος έπαψε να μιλά κ' έφερε πολλές φορές τό δεξί του χέρι στα μάτια του. Ύστερα, κατάκλιμος, με βαθιά τρεμουλιαστή, μά καθαρή και ήχηρη φωνή, συνέχισε :

»'Ο πατέρας μου έπεσε κάτω σαν κεραυνόπληκτος. Έπεσα κ' εγώ μαζί του, μά πάνω στη γέφυρα. Έσώθηκα !...

Ανατά χειροκροτήματα άντήχησαν άπ' όλη την αίθουσα. Οι ένορκοι δέν έκινούντο. Ήσαν σιωπηλοί και άχοροι. Σταγόνες ιδρώτος έστεφάνοντο τά μέτωπά τους. 'Ο κατηγορούμενος, κρατώντας με τά χέρια του τό κεφάλι του, έπεσε πάνω στο έδωλόιο κ' άρχισε να κλαίη.

Ύστερα από μία σύντομη συνεννόηση με τους παρόδρους, ο πρόεδρος έσηκώθηκε και άπευθυνόμενος στους ένόρκους, είπε :

—Κύριοι, έχετε ν' απαντήσετε σέ τρία ερωτήματα : 1) 'Ο κατηγορούμενος είνε — να ή όχι — ένοχος προμελετημένης πατροκτονίας. 2) Πατροκτονίας άπλής. 3) Φόνου εν άμύνη ;

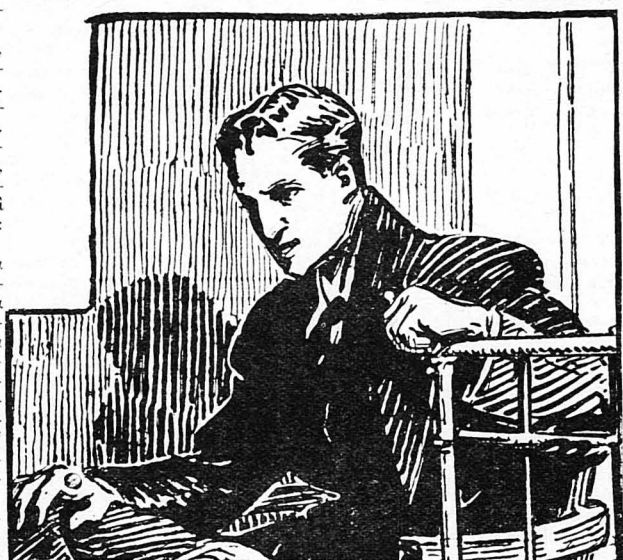
Οι ένορκοι άπούστησαν σέ διάσκεψη. Ένα τέταρτο της ώρας έπέρασε έτσι, μέσα σέ βαθύτατη σιγή. 'Ο κατηγορούμενος, με σιωπηλό τό κεφάλι, έκύπταξε ίσια μπροστά του.

Σαφινά ένας ψήφιστος άκούστηκε. Έγύριζαν οι ένορκοι στην αίθουσα. Κι' ο πρόεδρος τους, με φωνή συγγινημένη, μά έπίσημη, καθαρή και δυνατή, έδιάβασε την έπιτηγορία τους :

»Ομνύω εις την ψοχήν και την συνειδήσιν μου. Όχι, ό κατηγορούμενος δέν είνε ένοχος προμελετημένης πατροκτονίας. Όχι, δέν είνε ένοχος πατροκτονίας άπλής. Ναί, είνε ένοχος φόνου εν άμύνη».

Τό άκροατήριό εξαχρήστε με άλληλάλληλα χειροκροτήματα την άπόφαση. Κι' ο Λουδοβίκος Πιλάς, άφοι ύπακλίθηκε ενγενναία μπρός στους ένόρκους και στο δικαστήριο, βγήκε από την αίθουσα, ενώ ό κόσμος τον ένεφρυσσε.

Κι' όταν την άλλη μέρα οι δημοσιογράφοι έπήγαν να πάρουν συνεν-

»Ο κατηγορούμενος, με σκυμμένο τό κεφάλι, εκύπταξε ίσια μπροστά του

